

І. А. Опенько,
к. е. н., доцент кафедри геодезії та картографії,
Національний університет біоресурсів і природокористування України
ORCID ID: 0000-0003-2810-0778

DOI: 10.32702/2306-6806.2019.7.55

КОРЕЛЯЦІЙНИЙ АНАЛІЗ ВПЛИВУ ІСНУЮЧОЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ НА ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ В УКРАЇНІ

I. Openko,
PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Geodesy and Cartography,
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

CORRELATION ANALYSIS THE EFFECTS OF CURRENT PUBLIC ADMINISTRATION SYSTEM
ON FOREST LAND USE IN UKRAINE

У статті проаналізовано вплив існуючої системи державного управління на використання земель лісогосподарського призначення в Україні. За даними Worldwide Governance Indicators та Transparency International's Global Corruption Index нами доведено неефективність існуючої системи державного управління, яка негативно впливає на використання земель лісогосподарського призначення — зумовлює низький рівень лісистості в межах України. Згідно з наведеними розрахунками простежується сильний кореляційний зв'язок ($R = 0,62$) між показником "Контроль за корупцією" та офіційною (загальною) площею рубок лісу згідно з даними Державної статистики України. Обґрунтовано, що децентралізація влади, передача повноважень щодо використання природних ресурсів є необхідною передумовою для продуктивного використання земель лісогосподарського призначення та розвитку лісового господарства в Україні в цілому.

The article analyzes the impact of the existing system of state administration on the use of land for forestry purposes in Ukraine. As of 2019, 888 united territorial communities (hereinafter UTC) were formed in Ukraine with a total area of 216.4 thousand square meters. km (38,7% of the total area of Ukraine). Within these UTC 9,1 million people live (26,0% of the total population of Ukraine). At the same time, these UTC acquire new powers in the implementation of local self-government, receive new powers and additional resources for their direct implementation in accordance with the rules of the Budget Code, in particular in the spheres of education, health care, social protection, housing and communal services.

However, such UTC are completely removed from the disposal of land plots of state ownership outside of settlements (forestry lands) and are deprived of any influence on decisions on their

ownership and use. At the same time, the limitation of land-legal jurisdiction of local self-government bodies outside the settlements significantly complicates the development of UTC, thus reducing the material component of territorial communities. Moreover, such phenomena are not in line with one of the basic principles of a democratic society, which is recognized in the world — the principle of the ubiquity of local self-government.

According to Worldwide Governance Indicators and Transparency International's Global Corruption, we have proved the ineffectiveness of the existing system of public administration, which has a negative impact on the use of forestry land — which results in a low level of forest cover within Ukraine. According to the above calculations, a strong correlation ($R = 0.62$) between Corruption Control and the official (total) felling area is observed according to the data of the State Statistics of Ukraine.

The mathematical relationships are also established between the forestry index and the WGI criteria, namely, "Control over corruption" ($R = 0,654$), Rule of Law ($R = 0,650$), Government Effectiveness ($R = 0,586$), Voice and citizens' accountability" ($R = 0,820$).

Taking into account that the WGI criteria applied by us are low in their values and characterize the low level of efficiency of executive power, including in the field of nature management, high level of corruption, etc., the results of correlation analysis show the influence of these factors on woodlands in our state, which is lower than the optimal level, and low ecological productivity of using forest land in Ukraine

It is substantiated that decentralization of power, transfer of powers on the use of natural resources is a prerequisite for the productive use of forestry lands and the development of forestry in Ukraine as a whole.

Ключові слова: землі лісогосподарського призначення, лісистість, використання земель, децентралізація, корупція, вирубка лісів.

Key words: forest land, forestry, land use, decentralization, corruption, deforestation.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Зважаючи на існуючі зміни, дерегуляції функцій управління земельними ресурсами, спричинені легітимними реформами в нашій країні, зокрема, створенням територіальних громад, значна кількість спеціалістів, науковців, фахівців у галузі права окреслили низку проблем щодо раціонального використання та охорони земель лісогосподарського призначення в умовах децентралізації влади та земельної реформи, а саме:

станом на 2019 рік в Україні було сформовано 888 об'єднаних територіальних громадах (далі ОТГ) загальною площею — 216,4 тис. кв. км (38,7 % від загальної площі України). В межах цих ОТГ проживають 9,1 млн осіб (26,0 % від загальної чисельності населення України). Водночас ці ОТГ набувають нових повноважень у здійсненні місцевого самоврядування, отримують нові повноваження та додаткові ресурси для їх безпосереднього виконання згідно норм Бюджетного кодексу, зокрема у сферах освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, житлово-комунального господарства.

Однак такі ОТГ повністю усунені від розпорядження земельними ділянками державної власності за межами населених пунктів (земель лісогосподарського призначення) та позбавлені будь-якого впливу на рішення щодо надання їх у власність та користування [1; 2]. Водночас обмеження земельно-правової юрисдикції органів місцевого самоврядування за межами населених пунктів суттєво ускладнює розвиток ОТГ, зменшуючи тим самим матеріальну складову територіальних громад. До

того ж, такі явища, не узгоджуються з одним із основних принципів демократичного суспільства, який визнаний у світі — принципом повсюдності місцевого самоврядування [2].

Виходячи із змісту поняття (складу) земель лісогосподарського призначення, простежується чіткий взаємозв'язок між децентралізацією, земельними та лісовими відносинами через об'єкт реформування (рис. 1):

— необхідність в інвентаризації земель, у тому числі земель лісогосподарського призначення, з метою формування матеріальної та фінансової основи новостворених ОТГ [4];

— дерегуляція правових норм щодо переведення самозаліснених приватних земель у державну/комунальну власність для ведення лісового господарства [5];

— "самозаліснені земельні ділянки сільськогосподарського призначення або навіть під майбутнє заліснення (в основному це земельні паї) потребують зміни цільового призначення і на таких землях можуть бути створені приватні ліси" [4];

— відсутність механізму, який би надавав можливість громадянам створювати ліси на приватних землях с/г призначення [5] — стаття 56 Земельний кодекс України [6] дійсно передбачає приватну власність на землі лісогосподарського призначення (п. 1, ст. 56), можливість громадян і юридичних осіб в установленому порядку набувати у власність земельні ділянки деградованих і малопродуктивних угідь для заліснення (п. 3, ст. 56). Однак це положення можна вважати деклара-

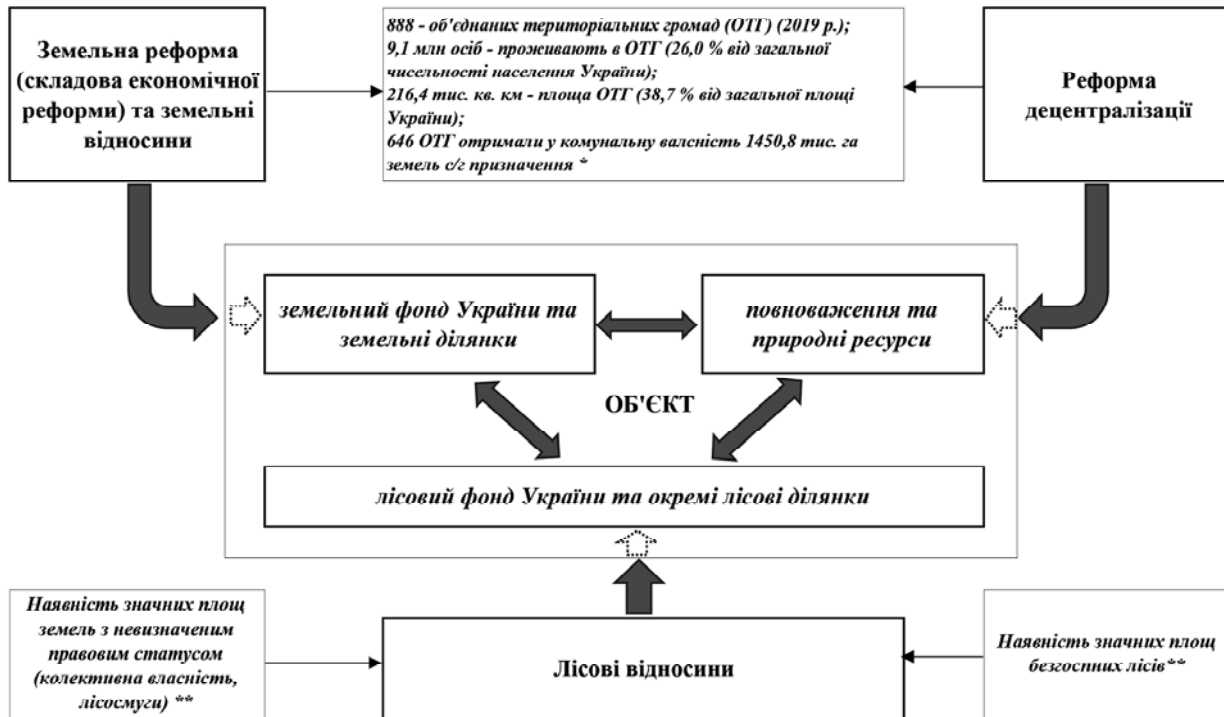

Рис. 1. Вплив земельної реформи та децентралізації на землі лісогосподарського призначення через об'єкт реформ*

Примітка: * за даними [1];
** за даними [3].

тивним, через високу матеріалоємність (затратність) та бюрократичність реалізації існуючої норми закону;
— відсутність у Державному земельному кадастрі відомостей про всі земельні ділянки лісогосподарського призначення, що негативно впливає на розвиток лісового кадастру та здійснення оперативного контролю за використанням лісових земель [4].

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Експертом програми FLEG II — О. Сторчоусом підготовлено проект "Удосконалення юридичної відповідальності за порушення лісового законодавства та протидія обігу незаконно добутих лісових ресурсів: рекомендації щодо внесення змін у законодавство", в якому окреслено недоліки і невідповідності законодавства та подано рекомендації щодо удосконалення законодавчих актів [7].

У звіті програми FLEG II [7] авторами було розглянуто напрями удосконалення інституту правової відповідальності за порушення законодавства у сфері лісового господарства. Обґрунтовано, що існуюча нормативна база не відповідає сучасним вимогам ефективної охорони лісів від неправомірних дій. Разом з тим значна кількість недоліків чинного законодавства зумовлює появу численних проявів безкарних (негативних) дій, які завдають значні збитки (економічні, екологічні та соціальні) лісовому господарству.

Правові аспекти функціонування комунальних підприємств та права ОТГ у сфері лісового господарства висвітлено колективом авторів (А.Е. Оборська, А.С. Жила, І.М. Матейко, Т.Б. Жила) у науковій праці [8], в рамках проекту LEG II ("Правозастосування й управління в лісовому секторі країн східного регіону дії європейського інструменту сусідства та партнерства"). Відповідно до цих досліджень в Україні — 12,95% лісів від загальної структури лісового фонду (державної форми власності) перебувають у користуванні комунальних лісогосподарських підприємств, з них: у Сумській області (34,2% — від загальної частки комунальних лісів по Україні, який становить 12,95%); Чернігівській області — 32,6%; Вінницькій області —

29,8%; Житомирській області — 27,2%; Хмельницькій області — 25,9%; Львівській області — 21,0%; Тернопільській області — 13,5%; Івано-Франківській області — 13,4%; Черкаській області — 6,5%.

Натомість у своїй науковій монографії О.В. Сакаль зауважує "...в управлінському механізмі регулювання взаємодії суспільства і природного середовища провідну роль повинні відігравати місцеві органи влади, оскільки на саме місцевому рівні зосереджуються екологічні, духовні й економічні інтереси населення, усталені традиції природокористування. Негативні наслідки неефективних управлінських рішень щодо встановлення і визначення правового режиму використання земель, зокрема, лісогосподарського призначення, недосконалість організаційно-економічного механізму забезпечення раціонального використання та охорони лісових земель особливо відчутні на місцевому рівні" [9, с. 121].

МЕТА СТАТТІ

Метою статті є аналіз впливу існуючої системи державного управління на використання земель лісогосподарського призначення в Україні.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Політика децентралізації є частиною активних ініціатив з підтримки розвитку сільських територій. У своєму базовому понятті "децентралізація" — це передача частини повноважень центрального уряду регіональним або місцевим органам влади. Централізація відповідає потребі національної єдності, тоді як децентралізація відповідає вимогам різноманітності. Обидві форми управління співіснують у різних політичних системах. Починаючи із 1980-х років, існує консенсус, що занадто велика централізація або абсолютна місцева автономія є негативним явищем, яке потребує запровадження ефективнішої системи співпраці між національними, регіональними і місцевими рівнями прийняття рішень [10].

З 2014 року Україна досягла значних успіхів у регіональному розвитку, територіальній реформі та децен-

Таблиця 1. Показники WGI в межах України за 2001—2017 рр.

Рік	Рейтинг України за визначеними критеріями згідно WGI (% серед всіх країн світу)					
	Контроль за корупцією	Верховенство права	Якість державного регулювання	Ефективність уряду	Політична стабільність і відсутність насильства/тероризму	Право голосу та підзвітність громадян
2017	22,12	25,00	40,38	35,10	6,67	47,29
2016	20,67	24,52	36,06	31,73	6,67	47,29
2015	14,90	22,12	29,81	34,62	5,24	43,84
2014	14,90	23,08	29,33	39,90	5,71	43,35
2013	11,37	23,94	30,33	31,28	20,85	37,56
2012	12,80	26,29	29,86	32,23	41,71	40,38
2011	15,64	23,94	29,86	21,33	43,60	44,60
2010	16,19	25,12	33,97	24,40	45,50	45,02
2009	15,79	27,01	32,06	21,53	34,12	50,24
2008	19,90	27,40	33,01	27,18	45,67	50,48
2007	21,36	27,27	36,41	29,13	48,79	49,52
2006	24,88	24,88	31,86	36,59	43,96	47,60
2005	25,85	27,27	32,35	32,35	37,38	39,42
2004	16,59	26,32	39,41	32,51	29,61	28,37
2003	16,16	25,25	30,10	32,14	34,67	30,85
2002	11,62	24,75	30,10	30,10	33,86	33,33
2001	8,00	14,36	29,23	26,15	32,28	30,85

Джерело: сформовано автором за [12—14].

тралізації. Кабінет Міністрів розпочав багаторівневу реформу управління, що включає широкий процес децентралізації. За короткий проміжок часу були вжиті успішні кроки до досягнення муніципальних об'єднань, більшої фіскальної, адміністративної та політичної децентралізації. Цей процес доповнюється Державною стратегією регіонального розвитку на 2015—2020 роки [11].

Децентралізація дає можливість жителям села, міста або регіону врегулювати свої адміністративні справи, реагувати на існуючі проблеми громади через своїх обраних представників виконавчої влади. Крім того, надмірне і неефективне використання природних ресурсів є ще однією причиною для децентралізації, а саме, передачу влади та створення проміжних структур, які будуть функціонувати відповідно до принципу субсидіарності. На відміну від величезних проектів, які характеризують інтегрований розвиток сільської місцевості, децентралізований розвиток сільських територій повинен базуватися на малих проектах, наближених до сільського населення, і на різних рівнях підзвітності. Це

дає змогу визначити більш реалістичні пропозиції з більшою ймовірністю підтримки [10].

Таким чином, на наші переконання, доцільно було б дозволити органам місцевого самоврядування виконувати всі функції щодо раціонального використання природних ресурсів у тому числі і землями лісогосподарського призначення. За таких умов передача повноважень розглядається, як найкраща основа для планування країни та управління природними ресурсами, яка враховуватиме місцеві інтереси та національні зобов'язання [10].

Очевидно, що структура та система державних органів управління, безпосередньо впливає на ефективність використання природних ресурсів, у тому числі земель лісогосподарського призначення. Для оцінки ефективності системи загальнодержавного управління, нами був здійснений відповідний аналіз впливу якості державного управління на використання земель лісогосподарського призначення.

Для цього, були визначені відповідні критерії, згідно Індикаторів Світового Управління (WGI —

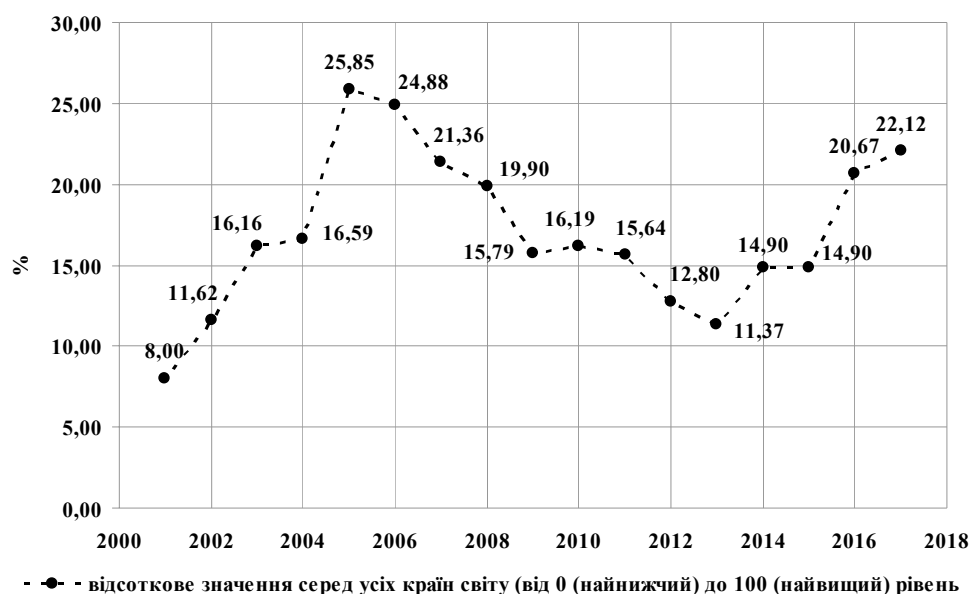

Рис. 2. Динаміка рейтингу України за показником "контроль за корупцією" згідно WGI та Transparency International's Global Corruption

Джерело: створено автором за даними WGI та Transparency International's Global Corruption [13, 14].

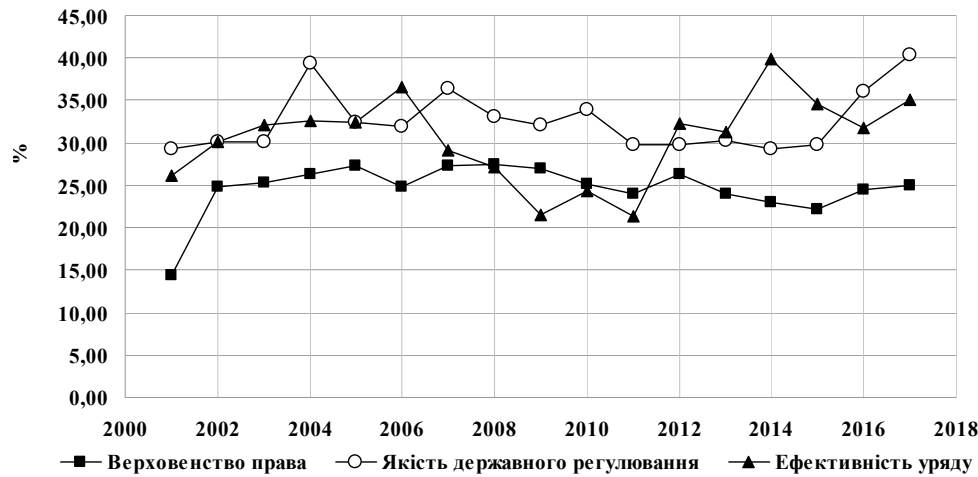

Рис. 3. Динаміка рейтингу України за відповідними показниками згідно WGI та Transparency International's Global Corruption

Джерело: створено автором за даними WGI та Transparency International's Global Corruption [13, 14].

Worldwide Governance Indicators), які розраховані на основі запропонованої методології Д. Кауфмана, А. Края і М. Мاستурцці [12] в межах території України [13] (табл. 1).

— "контроль за корупцією" — описує, якою мірою державна влада використовується для задоволення приватних потреб, включаючи як дрібні, так і великі форми корупції, а також "узурпація" державних органів — приватними бізнес-структурами (Transparency International's Global Corruption) (відсоткове значення серед усіх країн (від 0 (найнижчий) до 100 (найвищий) рівень) (рис. 2) [14];

— "верховенство права" — критерій який демонструє дотримання норм чинного законодавства правоохоронними органами, судовою системою, у разі заключення господарських договорів (контрактів), рівень охорони права власності, а також ймовірність злочинів і насильства (відсоткове значення серед усіх країн (від 0 (найнижчий) до 100 (найвищий) рівень) (рис. 3);

— "якість державного регулювання" — відображає здатність уряду формулювати та реалізовувати раціональну політику, яка дозволяє стимулювати розвиток приватного сектора (відсоткове значення серед усіх країн (від 0 (найнижчий) до 100 (найвищий) рівень) (рис. 3);

— "ефективність уряду" — цей показник демонструє якість державних послуг, якість державної служби та ступінь її незалежності від політичного тиску, якість розробки та реалізації політичних рішень, а також ступінь довіри та прихильності до уряду та його політики (відсоткове значення серед усіх країн (від 0 (найнижчий) до 100 (найвищий) рівень) (рис. 3).

У період з 2006 по 2016 рік Україна знизилася з 37-го до 32-го місця за "ефективністю уряду", а з 25-го по 20-е за показником "контроль за корупцією" згідно Світового управління (WGI) [13].

— "політична стабільність і відсутність насильства/тероризму" -терористичні заходи впливають на політичну нестабільність та / або політично мотивованого насильства, включаючи тероризм (відсоткове значення серед усіх країн (від 0 (найнижчий) до 100 (найвищий) рівень).

— "право голосу та підзвітність громадян" — рейтинг який відображає уявлення про те, наскільки громадяни країни впливають на виборчий процес державних органів, а також свободу вираження поглядів, створення громадських об'єднань і вільних засобів масової інформації (відсоткове значення серед усіх країн (від 0 (найнижчий) до 100 (найвищий) рівень).

Варто відмітити що дані показники в межах території України є досить низькими у порівнянні з розви-

неними країнами світу. Це свідчить про низький рівень менеджменту в системі державного управління, високий рівень корупції, низька ефективність урядових рішень, недотримання норм чинного законодавства у різних сферах життєдіяльності населення.

У подальшому за допомогою кореляційного аналізу нами було визначено ступінь впливу окреслених критеріїв WGI на землі лісгосподарського призначення, за такими детермінуючими показниками, як:

— офіційна площа рубок лісу в Україні;

За нашими розрахунками простежується сильний кореляційний зв'язок ($R = 0,62$) між показником "Контроль за корупцією" та офіційною (загальною) площею рубок лісу згідно даних Державної статистики України (табл. 2).

— показник лісистості в Україні.

Україна, згідно з нашими розрахунками, за показником лісистості серед країн-членів ЄС посідає лише 24 місце серед країн-членів ЄС (28 — країн членів). Нижчим цей показник виявився у Данії (15,32 %), Великої

Таблиця 2. Результати кореляційного аналізу між показником "Контроль за корупцією" та офіційною (загальною) площею рубок лісу в Україні

Рік	Офіційна (загальна) площа рубок лісу, тис. га	«Контроль за корупцією»
2017	419,1	22,12
2016	386,4	20,67
2015	399,3	14,90
2014	382,6	14,90
2013	415,4	11,37
2012	417,0	12,80
2011	421,8	15,64
2010	402,2	16,19
2009	357,9	15,79
2008	425,3	19,90
2007	476,2	21,36
2006	468,2	24,88
2005	464,7	25,85
2004	Н/Д	16,59
2003	Н/Д	16,16
2002	Н/Д	11,62
2001	Н/Д	8,00
<i>Розрахунок коефіцієнтів кореляції (R)</i>		
	Колонка 1	Колонка 2
Колонка 1	1,00	-
Колонка 2	0,62	1,00

Джерело: розраховано автором за даними [12, 13, 14, 15].

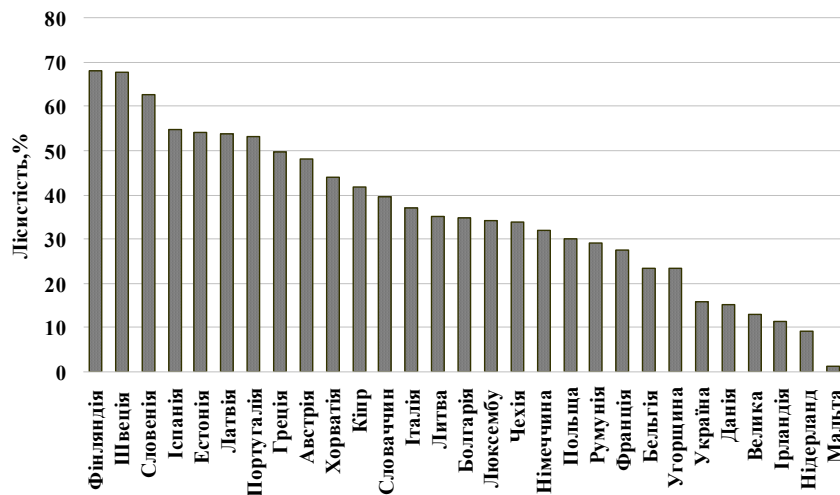

Рис. 4. Діаграма лісистості країн-членів ЄС та України, %

Джерело: створено автором за даними [16—18].

Британії (13,05 %), Ірландії (11,40 %), Нідерландах (9,05%), Мальті (1,11 %) (рис. 4) [20 — 25].

Тоді як найвища лісистість території визначена в таких країнах-членах ЄС, як Фінляндія (68,02 %), Швеція (67,74 %), Словенія (62,69 %), Іспанія (54,60 %), Естонія (54,16 %), Латвія (53,69 %), Португалія (53,22%).

Математичні зв'язки також встановлені між показником лісистості та критеріями WGI, а саме "Контроль за корупцією" ($R = 0,654$), "Верховенство права" ($R = 0,650$), "Ефективність уряду" ($R = 0,586$), "Право голосу та підзвітність громадян" ($R = 0,820$) (табл. 3).

Зважаючи на те що застосовані нами критерії WGI за своїми значеннями є низькими і характеризують низький рівень ефективності виконавчої влади в тому числі в сфері природокористування, високий рівень корупції та інше, отримані результати кореляційного аналізу свідчать про вплив цих факторів на лісистість у нашій державі, яка є нижчою від оптимального рівня, та низьку екологічну продуктивність використання земель лісогосподарського призначення в Україні

Забезпечення сприятливого середовища, для впровадження реформи із децентралізації, передбачає прийняття більш дієвих заходів щодо формування ефективних органів влади та боротьби з корупцією, обидва фактори продовжують бути хронічними проблемами в Україні. Особливе занепокоєння викликає той факт, що

72% українців вважають, що громадяни не можуть вплинути на запобігання або припинення корупції, а в районах муніципальна влада не має змоги для боротьби з корупцією, вважаючи, що антикорупційні зусилля залежать від центральної влади. Проте, добре продуманий і реалізований процес децентралізації має потенціал для підвищення прозорості та підзвітності органів виконавчої влади та посилення демократичного управління, особливо на місцевому рівні. Це, у свою чергу, може допомогти покращити ефективність уряду та побороти корупцію, як негативне явище [11].

ВИСНОВКИ

В результаті проведеного аналізу на основі даних Worldwide Governance Indicators та Transparency International's Global Corruption нами доведена неефективність існуючої системи державного управління, яка негативно впливає на використання земель лісогосподарського призначення — зумовлює низький рівень лісистості в Україні. Саме тому децентралізація влади, передача повноважень щодо використання природних ресурсів є необхідною передумовою для продуктивного використання земель лісогосподарського призначення та розвитку лісового господарства в Україні в цілому.

Таблиця 3. Результати кореляційного аналізу між показником лісистості та критеріями WGI в межах України

	«Контроль за корупцією»	«Верховенство права»	«Якість державного регулювання»	«Ефективність уряду»	«Політична стабільність і відсутність насильства/тероризму»	«Право голосу та підзвітність громадян»	Лісистість
	1	2	3	4	5	6	7
<i>Розрахунок коефіцієнтів кореляції (R)</i>							
Колонка 1	1,00	-	-	-	-	-	-
Колонка 2	0,54	1,00	-	-	-	-	-
Колонка 3	0,84	0,32	1,00	-	-	-	-
Колонка 4	0,32	0,28	0,24	1,00	-	-	-
Колонка 5	-0,57	-0,05	-0,49	-0,76	1,00	-	-
Колонка 6	0,91	0,56	0,59	0,32	-0,53	1,00	-
Колонка 7	0,654	0,650	0,384	0,586	-0,568	0,820	1,000

Джерело: розраховано автором за даними [12, 13, 14, 18, 19, 26 — 28].

Література:

1. Децентралізація. Про об'єднання громад. Інфографіка [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://decentralization.gov.ua/gromadas/gallery>

2. Пояснювальна записка до проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування з управління земельними ресурсами та посилення державного контролю за використанням і охороною земель" [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=62648&pf35401=435406>

3. Кубах С. "Як децентралізація та земельна реформа можуть вплинути на майбутнє лісів і лісових насаджень". Презентація доповіді [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://www.lisportal.org.ua/wp-content/uploads/2018/01/Presentation_Detsentr_08_01_18.pptx

4. Український лісовий портал. Все про ліси та лісове господарство України. Доповідь "Як децентралізація та земельна реформа можуть вплинути на майбутнє лісів і лісових насаджень" [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.lisportal.pp.ua/project-post/90064/>

5. Сторчоус О. Лісове та суміжне законодавство: пропозиції змін. 2017 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://dklg.kmu.gov.ua/forest/document/178796;jsessionid=425E08AB051299304639A487E5637C48.appl/03.Storchous.pdf>

6. Земельний кодекс України. Відомості Верховної Ради України. Редакція від 07.02.2019, підстава — 2666-VIII [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>

7. Сторчоус О. Удосконалення юридичної відповідальності за порушення лісового законодавства та протидія обігу незаконно добутих лісових ресурсів: рекомендації щодо внесення змін у законодавство. Київ. 2016. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.enpi-fleg.org/site/assets/files/2118/report_storchous_improving_legal_liability_recommendations_to_legislation.pdf

8. Оборська А.Е., Жила А.С., Матейко І.М., Жила Т.Б. Комунальні лісгосподарські підприємства і місцеві громади. Інформаційний довідник. К. "ЦП Компринт". 2017. 110 с.

9. Сакаль О.В. Ефективне управління землями лісгосподарського призначення. Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України". К, 2012. 176 с.

10. Jean Bonnal. A History of Decentralization. FAO. Access mode: http://www.ciesin.org/decentralization/English/General/history_fao.html#Note1

11. OECD. Maintaining the Momentum of Decentralisation in Ukraine, OECD Multi-level Governance Studies, OECD Publishing, Paris, 2018 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://read.oecd-ilibrary.org/urban-rural-and-regional-development/maintaining-the-momentum-of-decentralisation-in-ukraine_9789264301436-en#page69

12. Daniel Kaufmann, Aart Kraay and Massimo Mastruzzi (2010). "The Worldwide Governance Indicators: A Summary of Methodology, Data and Analytical Issues". World Bank Policy Research Working Paper No. 5430. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1682130

13. The Worldwide Governance Indicators (WGI). The World Bank Group. 2019. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://info.worldbank.org/governance/wgi/#home>

14. Transparency International's Global Corruption. The Global Corruption Barometer 2013 is the biggest ever

survey tracking world-wide public opinion on corruption [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.transparency.org/gcb2013/repor>

15. Державна служба статистики України. Основні показники ведення лісгосподарської діяльності (1990—2017) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2014/sg/lis/lis_u/lgd2016_u.htm

16. Eurostat. Forests, forestry and logging. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Forests_forestry_and_logging#Forests_and_other_wooded_land

17. Eurostat. Forestry. Data. Database [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/forestry/data/database>

18. Публічний звіт Державного агентства лісових ресурсів України за 2018 рік [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/194P-skQpV9f1IBOdYBGSKix_u1yHlfhQ/view?usp=sharing

19. Довідник з лісового фонду України за матеріалами державного обліку лісів 2010 року. Державне агентство лісових ресурсів України. Українське державне проектно лісовпорядне виробниче об'єднання, м. Ірпінь, 2012. 130 с.

20. Шевченко О.В., Опенько І.А. Теоретичні передумови раціонального сільськогосподарського землекористування. Збалансоване природокористування. 2017. № 3. С. 126 — 130.

21. Шевченко О.В., Опенько І.А., Цвях О.М. Економічні передумови чергування культур як спосіб запобігання деградації агроландшафту. Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. 2017. № 2. С. 58 — 65.

22. Tsvyakh O., Openko I. Main directions of urban land optimization in Kiev agglomeration. Baltic Surveying International Scientific Journal. 2017. Vol. 6_1. P. 60—65.

23. Цвях О.М., Опенько І.А. Промислові території, як просторовий базис оптимізації використання земель в місті Києві. Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. 2017. № 1. С. 83—91.

24. Опенько І.А., Шевченко О.В., Цвях О.М. Аналіз наукових-методичних підходів до грошової оцінки земельних ділянок із поєднаннями лісовими насадженнями. Збалансоване природокористування. 2016. № 4. С. 137—142 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://natureus.org.ua/index.php/ua/component/phocadownload/category/5-zbalansovane-prirodokoristuvannya-2016-rik?download=17:zbalansovane-prirodokoristuvannya-4-2016>

25. Опенько І.А., Євсюков Т.О. Удосконалення обліку кількості та якості земель під поєднаннями лісовими насадженнями в кадастрово-реєстраційній системі. Збалансоване природокористування. 2014. № 3. С. 106—112.

26. Опенько І.А., Євсюков Т.О. Землі під поєднаннями лісовими насадженнями: сучасний стан, проблеми, шляхи вирішення. Збалансоване природокористування. 2014. № 1. С.125—131 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.natureus.org.ua/index.php/ua/component/phocadownload/category/3-zbalansovane-prirodokoristuvannya-2014-rik?download=6:zbalansovane-prirodokoristuvannya-1-2014r>

27. Опенько І.А. Порівняльний аналіз оприлюднення земельно-кадастрових відомостей у зарубіжних країнах та Україні. Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. 2013. № 3. С. 80—87.

28. Ievsiukov T., Openko I. An Inventory Database, Evaluation and Monitoring of Especially Valuable Lands at Regional Level in Ukraine. Elsevier, Procedia — Social and Behavioral Sciences, "GEOMED 2013" The 3rd International Geography Symposium June 10—13, 2013 Kemer, Antalya — Turkey. Access mode: <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042814016619>

References:

1. The official site of Detsentralizatsiya (2019), "About community associations. Infographics", available at: <https://decentralization.gov.ua/gromadas/gallery> (Accessed 11 Jul 2019).
2. The Verkhovna Rada of Ukraine (2017), "The explanatory note to the draft Law of Ukraine "On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine regarding the empowerment of local government land management and strengthening state control over land use and protection", available at: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=62648&pf35401=435406> (Accessed 11 Jul 2019).
3. Kubakh, S. (2018), "How decentralization and land reform can affect the future of forests and forest plantations. Presentation of the report", available at: https://www.lisportal.org.ua/wp-content/uploads/2018/01/Presentation_Detsentr_08_01_18.pptx (Accessed 11 Jul 2019).
4. The official site of Ukrainian Forest Portal. All about forests and forestry of Ukraine (2018), "How decentralization and land reform can affect the future of forests and forest plantations", available at: <https://www.lisportal.pp.ua/project-post/90064/> (Accessed 11 Jul 2019).
5. Storchous, O. (2017), "Forest and related legislation: changes proposed", available at: <http://dklg.kmu.gov.ua/forest/document/178796;jsessionid=425E08AB05129930-4639A487E5637C48.app1;/03.Storchous.pdf> (Accessed 11 Jul 2019).
6. The Verkhovna Rada of Ukraine (2019), "Land Code of Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14> (Accessed 11 Jul 2019).
7. Storchous, O. (2016), "Improvement of legal liability for violation of forest legislation and counteraction to the traffic of illegally harvested forest resources: recommendations for amendments to legislation", available at: http://www.enpi-fleg.org/site/assets/files/2118/report_storchous_improving_legal_liability_recommendations_to_legislation.pdf (Accessed 11 Jul 2019).
8. Obors'ka, A. E. Zhyla, A. S. Matejko, I. M. and Zhyla, T. B. (2017), Komunal'ni lisohospodars'ki pidpriemstva i mistevi hromady [Public forest enterprises and local communities], TsP Kompynt, Kyiv, Ukraine.
9. Sakal', O. V. (2012), Efektyvne upravlinnia zemliamy lisohospodars'koho pryznachennia [Effective management of forestry lands]. Derzhavna ustanova "Instytut ekonomiky pryrodokorystuvannia ta staloho rozvytku Natsional'noi akademii nauk Ukrainy", Kyiv, Ukraine.
10. Bonnal, J. (2019), "A History of Decentralization", FAO, available at: http://www.ciesin.org/decentralization/English/General/history_fao.html#Note1 (Accessed 11 Jul 2019).
11. OECD (2018), "Maintaining the Momentum of Decentralisation in Ukraine, OECD Multi-level Governance Studies", OECD Publishing, Paris, available at: https://read.oecd-ilibrary.org/urban-rural-and-regional-development/maintaining-the-momentum-of-decentralisation-in-ukraine_9789264301436-en#page69 (Accessed 11 Jul 2019).
12. Kaufmann, D. Kraay, A. and Mastruzzi, M. (2010), "The Worldwide Governance Indicators: A Summary of Methodology, Data and Analytical Issues", World Bank Policy Research Working Paper, vol. 5430, available at: http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1682130 (Accessed 11 Jul 2019).
13. The World Bank Group (2019), "The Worldwide Governance Indicators (WGI)", available at: <http://info.worldbank.org/governance/wgi/#home> (Accessed 11 Jul 2019).
14. Transparency International's Global Corruption (2013), "The Global Corruption Barometer 2013 is the biggest ever survey tracking world-wide public opinion on corruption", available at: <https://www.transparency.org/gcb2013/repor> (Accessed 11 Jul 2019).
15. State Statistics Service of Ukraine (2016), "Main indicators of forest management (1990—2017)", available at: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2014/sg/lis/lis_u/lgd2016_u.htm (Accessed 11 Jul 2019).
16. The official site of Eurostat (2019), "Forests, forestry and logging", available at: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Forests,_forestry_and_logging#Forests_and_other_wooded_land (Accessed 11 Jul 2019).
17. The official site of Eurostat (2019), "Forestry. Data. Database", available at: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/forestry/data/database> (Accessed 11 Jul 2019).
18. State Agency of Forest Resources of Ukraine (2019), "Public report of the State Agency of Forest Resources of Ukraine for 2018", available at: https://drive.google.com/file/d/194P-skQpV9fI1BOdYBGSKix_u1yHlfhQ/view?usp=sharing (Accessed 11 Jul 2019).
19. State Forest Resources Agency of Ukraine (2012), Dovidnyk z lisovoho fondu Ukrainy za materialamy derzhavnoho obliku lisiv 2010 [Directory of Forest Fund of Ukraine on the basis of the state records of forests in 2010], Ukrain's'ke derzhavne proektne lisovoporядne vyrobnyche ob'iednannia, Irpin', Ukraine.
20. Shevchenko, O. V. and Openko, I. A. (2017), "Theoretical prerequisites for rational agricultural land use", Zbalansovane pryrodokorystuvannia, vol. 3, pp. 126—130.
21. Shevchenko, O. V. Openko, I. A. and Tsyvakh O. M. (2017), "Economic preconditions for alternating crops as a way to prevent degradation of the agro-landscape", Zemleustrij, kadastr i monitorynh zemel', vol. 2, pp. 58—65.
22. Tsyvakh, O. and Openko, I. (2017), "Main directions of urban land optimization in Kiev agglomeration", Baltic Surveying International Scientific Journal, vol. 6 (1), pp. 60—63.
23. Tsyvakh, O. M. and Openko, I. A. (2017), "Industrial territories as a spatial basis for optimizing the use of land in the city of Kiev", Zemleustrij, kadastr i monitorynh zemel', vol. 1, pp. 83—91.
24. Openko, I. A., Shevchenko, O. V. and Tsyvakh, O. M. (2016), "Analysis of scientific and methodical approaches to the monetary valuation of land with field-protective forest plantations", Zbalansovane pryrodokorystuvannia, vol. 4, pp. 137—142, available at: <http://natureus.org.ua/index.php/ua/component/phocadownload/category/5-zbalansovane-prirodokorystuvannia-2016-rik?download=17:zbalansovane-prirodokorystuvannia-4-2016> (Accessed 11 Jul 2019).
25. Openko, I. A. and Ievsiukov, T. O. (2014), "Improving accounting quantity and quality of land for shelter forest plantations in the cadastral registration system", Zbalansovane pryrodokorystuvannia, vol. 3, pp. 106—112.
26. Openko, I. A. and Ievsiukov, T. O. (2014), "Lands under field-protective forest plantations: current state, problems, solutions", Zbalansovane pryrodokorystuvannia, vol. 1, pp. 125—131, available at: <http://www.natureus.org.ua/index.php/ua/component/phocadownload/category/3-zbalansovane-prirodokorystuvannia-2014-rik?download=6:zbalansovane-prirodokorystuvannia-1-2014r> (Accessed 11 Jul 2019).
27. Openko, I. A. (2013), "A comparative analysis of the publication of land cadastral data in foreign countries and Ukraine", Zemleustrij, kadastr i monitorynh zemel', vol. 3, pp. 80—87.
28. Ievsiukov, T. and Openko, I. (2013), "An Inventory Database, Evaluation and Monitoring of Especially Valuable Lands at Regional Level in Ukraine", Elsevier, Procedia — Social and Behavioral Sciences, "GEOMED 2013" The 3rd International Geography Symposium June 10—13, Kemer, Antalya, Turkey, available at: <http://www.science-direct.com/science/article/pii/S1877042814016619> (Accessed 11 Jul 2019).

Стаття надійшла до редакції 11.07.2019 р.